

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/95/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819010683
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3819010683.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Juraja Valáška na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. novembra 2023 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom Mesto Prievidza, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov v inej veci, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/126/2019 zo dňa 17.04.2023 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 322 ods. 2 Tr. por. per analogiam sa oslobodzujúci výrok napadnutého rozsudku dopĺňa na konci tak, že sa vypúšťa bodka a nahrádza sa čiarkou a za čiarku sa vkladá nasledovný text: „pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.“.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/126/2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol A. B. podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodený spod obžaloby spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza, v ktorej sa mu kládlo za vinu, že sa mal dopustiť zločinu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe (mierne pozmenenom, vzhľadom na právoplatné odsúdenie spolupáchatela), že

v čase o 07:30 hodine dňa 05. júla 2019 na chodníku na ulici J. Pauleho v Prievidzi pristúpil s odsúdeným C. D. k poškodenej E. F., odsúdený C. D. sa jej opýtal, koľko je hodín, poškodená E. F. otvorila kabelku a chcela vybrať mobilný telefón, pričom jej odsúdený C. D., ktorý stál pred ňou strkal ruku do kabelky a mrkol na obžalovaného A. B., ktorý stál po jej ľavej ruke, následne jej obžalovaný A. B. vykrútil ruky dozadu za jej chrbát a odsúdený C. D. jej vzal z kabelky mobilný telefón značky SAMSUNG Galaxy s púzdom a peňaženku, v ktorej mala bankomatovú kartu G. B., bankomatovú kartu ČSOB banky, kartičku poistenca, občiansky preukaz a finančnú hotovosť 300 eur a z miesta činu ušli, čím spôsobili poškodenej E. F. škodu vo výške 400 eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená E. F. s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prokurátor odvolanie, zahlásiac ho do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení v neprospech obžalovaného.

V jeho písomných dôvodoch uviedol, že hoci na rozdiel od prípravného konania na hlavnom pojednávaní poškodená E. F. opoznala obžalovaného už len na 50%, popísala skutočnosť, že v medziobdobí, ako vypovedala o skutku v prípravnom konaní až do konania hlavného pojednávania, prekonala Covid 19 s veľmi ťažkým priebehom, pričom v dôsledku toho došlo u nej k značnej strate pamäte. Ďalej podľa

prokurátora existujú aj tzv. bieli Rómovia, a preto skutočnosť, že poškodená spočiatku vypovedala o dvoch Rómoch, nie je nepochopiteľné a nevysvetliteľné. Výpoveď poškodenej nebola tiež jediným usvedčujúcim dôkazom, keď bola podporená výpoveďou (už odsúdeného) spolupáchateľa – C. D., ktorý jednoznačne usvedčoval obžalovaného, ktorý pri vzájomnej konfrontácii uhybal zrakom a klopil ho. Usvedčujúce výpovede C. D. ako spolupáchateľa sú procesne korektne vykonané, pričom obžalovaný sa na mieste činu naozaj nachádzal. Vyššie uvedené usvedčujúce dôkazy by síce pravdepodobne samy osebe neobstáli, avšak výpovede poškodenej a spolupáchateľa skutku vrátane jeho konfrontácie s obžalovaným vo vzájomnom prepojení už tvoria súhrn priamych usvedčujúcich dôkazov, ktoré sa dopĺňajú. To, že bol pripustený argument obžalovaného, že C. D. si vymýšľa preto, lebo ho zas v inej veci usvedčil, nie je správna úvaha. Keby to tak bolo, usvedčoval by ho od začiatku, nie až na hlavnom pojednávaní, navyiac s týmto argumentom prišiel obžalovaný až neskôr. Má za to, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval zásadu in dubio pro reo a mal obžalovaného uznať vinným z predmetného trestného činu, ktorý bez pochybností spáchal. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu. Uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom. Čo sa týka výpovede spolupáchateľa skutku – už odsúdeného C. D., uviedol, že táto bola najprv v rozpore s výpoveďou poškodenej, až následne svoje rozporné tvrdenia zmenil a stotožnil sa s výpoveďou poškodenej, a teda sa k spáchaniu skutku priznal. Ani v jednom prípade sa ale nevedel vyjadriť k rozporom vo svojich výpovediach, ani ich nevysvetlil. Poukázal na to, že zo strany Lakatoša ide o pomstu za to, že poskytoval vyšetrovateľovi H. informácie, aj na základe ktorých bol D. usvedčený z inej trestnej činnosti. Poškodená tiež opakovane opísala ako druhého páchatel'a vysokého I., čo na prvý pohľad v žiadnom prípade nie je možné u neho konštatovať a je pravdepodobné, že videla inú osobu. O vysokom Rómovi, ktorý bol v tom čase ubytovaný v ubytovni Magura, vypovedal na hlavnom pojednávaní, ale vypovedal o ňom aj Lakatoš, ktorý odmietol vypovedať k jeho identite. Navyše ho poškodená nemohla ani na druhý deň po skutku sledovať, keď po fyzickom napadnutí a odvoze sanitkou do nemocnice nebol na druhý deň spôsobilý prechádzať sa po meste a ležal s bolesťami doma. Poškodená napokon na hlavnom pojednávaní vypovedala, že si nie je istá, že obžalovaný je druhým páchatel'om skutku. Ďalej poukázal na zásadu in dubio pro reo s tým, že nebolo jednoznačne a nad všetky pochybnosti preukázané, že stíhaný skutok spáchal (aj on). Navrhol, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní v rámci konečných návrhov:

- prítomný prokurátor krajskej prokuratúry sa v celom rozsahu pridržiaval písomne podaného odvolania podriadeného prokurátora, ako aj konečného návrhu v ňom uvedeného,
- obhajca obžalovaného sa v celom rozsahu pridržiaval písomne podaného vyjadrenia k odvolaniu prokurátora, ako aj konečného návrhu v ňom uvedeného,
- obžalovaný súhlasil s tým, čo uviedol jeho obhajca; dodal, že od začiatku tvrdil, že pri žiadnej lúpeži nebol a žiadnu ani nespáchal.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora síce nie je dôvodné, avšak z jeho podnetu je potrebné doplniť výrok napadnutého rozsudku o slovné vyjadrenie oslobodzujúceho dôvodu podľa § 285 písm. c) Tr. por.

V prvom rade odvolací súd konštatuje, že predmetnou trestnou vecou sa v nedávnej minulosti už zaoberal v štádiu odvolacieho konania. Svojím uznesením sp. zn. 2To/14/2022 zo dňa 20.10.2022 odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. zrušil skorší (odsudzujúci) rozsudok súdu prvého stupňa (zo dňa 27.09.2021) a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd toto svoje rozhodnutie odôvodnil predovšetkým tým, že súd prvého stupňa nesprávne na hlavnom pojednávaní dňa 27.09.2021 postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. prečítal všetky výpovede poškodenej E. F. z prípravného konania a nedôvodne odmietol návrh obžalovaného na vypočutie poškodenej na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd sa napokon stotožnil s námietkami obžalovaného, že vo veci existovali dôvodné pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku, najmä na základe nedostatočných skutkových zistení, v dôsledku ktorých je potrebné konanie doplniť o nové dôkazy a niektoré dôkazy treba opakovať, pričom bolo reálne, že v dôsledku toho by mohla nastať zmena v skutkových zisteniach a tým aj v samom rozhodnutí

súdu prvého stupňa o podanej obžalobe. Dovtedajšie skutkové zistenia súdu prvého stupňa boli preto podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočné a po vykonaní ďalších dôkazov by mohlo dôjsť k zmene skutkových zistení, a tým k zmene samého rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolací súd dospel k záveru, že obrana obžalovaného nebola vykonaným dokazovaním dostatočne vyvrátená. Po vrátení veci malo byť úlohou súdu prvého stupňa vec znovu prejednať so zameraním sa na odstránenie všetkých v rozhodnutí odvolacieho súdu konštatovaných pochybení, predovšetkým podrobne vypočúť poškodenú E. F. na hlavnom pojednávaní k podstatným skutočnostiam ohľadom stíhaného skutku a jeho páchatel'ov, opätovne vypočúť na hlavnom pojednávaní spoluobžalovaného C. D., zvážiť potrebu vypočutia na hlavnom pojednávaní aj chlapca s prezývkou „Šaňo“, ďalej preveriť obranu obžalovaného uvedenú v jeho odvolaní, ako aj dôsledne vyhodnotiť výpovede obžalovaného, spoluobžalovaného C. D. a poškodenej E. F. aj v kontexte iných vykonaných dôkazov. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa po vrátení veci splnil všetky jeho pokyny a dokazovanie na hlavnom pojednávaní doplnil vo vyššie naznačenom smere.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Prokurátor v dôvodoch svojho odvolania namietal len nesprávnosť postupu súdu prvého stupňa pri hodnotení vykonaných dôkazov, v čom videl pochybenia v zmysle § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu veci, ktoré mu umožnili vo veci (spravodlivo) rozhodnúť v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por. Napokon všetky tieto dôkazy súd prvého stupňa správne vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Ďalej odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. uviedol všetky skutočnosti, ktoré vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, ako sa súd prvého stupňa vyrovnal s obhajobou obžalovaného a prečo rozhodol v jeho prospech.

I keď v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku nie je uvedené (vysvetlené), že na hlavnom pojednávaní dňa 17.04.2023 súd prvého stupňa odmietol aj návrh prokurátora na doplnenie dokazovania o zabezpečenie zdravotnej dokumentácie poškodenej E. F. (ide o rozpor s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por.), na druhej strane je ale pravdou, že súd prvého stupňa takýto svoj procesný postup na hlavnom pojednávaní aj tam prítomným procesným stranám (i prokurátorovi) riadne ústne odôvodnil, pričom aj odvolací súd napokon takýto návrh prokurátora na doplnenie dokazovania považoval za nedôvodný, a to vzhľadom na nižšie konštatované závery (právne úvahy).

Na základe vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa dospel aj odvolací súd k záveru, že vykonané dôkazy bez akýchkoľvek pochybností nepreukazujú, že stíhaný skutok spáchal aj obžalovaný A. B. – § 285 písm. c) Tr. por.

Na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti obžalobného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného možného záveru. Výrok o vine môže byť založený len na tých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania.

Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že výpoveď poškodenej E. F. na hlavnom pojednávaní nebola presvedčivá, keď označila obžalovaného za spolupáchateľa „len“ na 50 % a doplnením dokazovania sa potvrdilo aj obhajobné tvrdenie obžalovaného ohľadom jeho lekárskeho ošetrenia po spáchaní skutku (a to oboznámením lekárskej správy o jeho fyzickom napadnutí a ošetrení dňa 06.07.2019), a teda existovala pochybnosť, či ho mohla poškodená po skutku skutočne stretnúť. Spoluobžalovaný C. D. naopak po vrátení veci odmietol vypovedať z dôvodu, aby si neprivodil trestné stíhanie, a teda naďalej

existuje dôvodná pochybnosť, že tento sa v inkriminovaný čas pri Magure (pri ubytovni) nachádzal aj s vysokým chlapcom, ktorého volajú „Šaňo“, čím neboli vyvrátené obhajobné tvrdenia obžalovaného spočívajúce v tom, že stíhaného skutku sa nedopustil a dopustila sa ho so spoluobžalovaným C. D. iná osoba mužského pohlavia.

Odvolačný súd potom sumarizuje, že i keď nie je síce sporné, že obžalovaný stretol poškodenú E. F. v deň spáchania skutku, ale existujú naďalej vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či bol druhým (spolu)páchateľom skutku. Tieto pochybnosti sa teda nepodarilo odstrániť ani doplneným dokazovaním na súde prvého stupňa po vrátení veci, keď rozpory vo výpovediach poškodenej a spoluobžalovaného C. D. zostali naďalej nevysvetlené.

Odvolačný súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a okolnosťami významnými pre svoje rozhodnutie, ktoré podrobne, logicky a presvedčivo odôvodnil.

Z pohľadu vyššie uvedeného poukazuje odvolací súd aj na základnú zásadu trestného konania in dubio pro reo, t.j. v pochybnostiach v prospech obvineného (§ 2 ods. 4 Tr. por.). Použitie tejto zásady prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu danej veci, v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. V prejednávanej veci súd prvého stupňa postupoval súladne aj z pohľadu takejto zásady, pretože nebola vylúčená možnosť iného záveru, ako o vine obžalovaného. Napokon je potrebné dodať, že neexistuje „50%-ná vina“, pretože taká by je vždy pochybná.

Preto vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa o oslobodení obžalovaného odvolací súd nezistil dôvody, ktoré by mali viesť k vysloveniu jeho nesprávnosti, pretože nebolo jednoznačne dokázané, že stíhaný skutok spáchal aj obžalovaný A. B..

Odvolačný súd zároveň na podklade odvolania prokurátora zistil, že súd prvého stupňa neuviedol vo výroku napadnutého rozsudku slovné vyjadrenie oslobodzujúceho dôvodu podľa § 285 písm. c) Tr. por.

Podľa § 165 ods. 2 Tr. por. vo výroku oslobodzujúceho rozsudku sa musí uviesť, o ktorý z dôvodov uvedených v § 285 sa oslobodenie spod obžaloby opiera uvedením zákonného ustanovenia a slovným vyjadrením tohto dôvodu.

Podľa § 285 písm. c) Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Z pohľadu ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. ide síce o dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku (pre chybu v napadnutom výroku rozsudku), avšak odvolací súd mal za to, že túto chybu môže napraviť sám bez zrušenia či zmeny napadnutého rozsudku postupom podľa § 322 ods. 2 Tr. por. per analogiam, teda doplniť inak správny, ale neúplný výrok napadnutého rozsudku na konci tak, že sa vypustí bodka a nahradí sa čiarkou a za čiarku sa vloží text „pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.“.

Nesprávnosť napokon zistil odvolací súd aj v prípade výroku o náhrade škody, keď súd prvého stupňa v ňom nesprávne použil ustanovenie § 288 ods. 1 Tr. por. Správne mal použiť, ako to inak odôvodnil v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku (...vzhľadom k tomu, že súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil...), ustanovenie § 288 ods. 3 Tr. por. Avšak vzhľadom k tomu, že inak súd prvého stupňa rozhodol správne (o odkázaní poškodenej s nárokom na náhradu škody na civilný proces, ktoré rozhodnutie je v prípade oslobodenia vždy obligatórne), odvolací súd rovnako nemal za potrebné z tohto dôvodu (a ani z ďalšieho konštatovaného vyššie, ohľadom odmietnutia návrhu prokurátora na doplnenie dokazovania) zrušiť či zmeniť napadnutý rozsudok.

Z takto rozvedených dôvodov, keďže nerozhodoval vo veci sám, preto odvolací súd týmto uznesením (§ 162 ods. 1 Tr. por.) doplnil inak správny, ale neúplný výrok napadnutého rozsudku podľa § 322 ods. 2 Tr. por. per analogiam o slovné vyjadrenie oslobodzujúceho dôvodu podľa § 285 písm. c) Tr. por., ako aj podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.